

CREDO

ALOJZ REBULA

Dragocena knjiga

So nekatere redke knjige, ki jih odložiš s polno kulturno potešenostjo. So pa med njimi še redkejša, ki jih odložiš ne samo s kulturno, ampak tudi z duhovno in celo svetostno potešenostjo.

Taka je po mojem mnenju ena od večernic letošnje goriške Mohorjeve družbe, knjiga *Skozi ogenj* devetdesetletnega, doslej neznanega avtorja, Primorca Stanka Siveca. Stanko Sivec se je rodil na Livku pod Krnom, tik Beneške Slovenije, v klasični katoliški slovenski družini, kjer je bilo doma delo, krščanstvo, poštenost in zvestoba svojemu narodu. Iz sanj po rešitvi izpod fašizma je Stanko s svojo družino padel v Titov policijski sistem. Od beneškega duhovnika je dobil navdih za duhovniški poklic in temu poklicu je ostal junaško zvest z nenehno molitvijo skozi vse mogoče preizkušnje življenja, od prve aretacije, ko je bil še bogoslovec, do deset let pozneje, ko je imel za sabo vrsto taborišč, do poldrugoletne vojaščine v Vojvodini. Njegov zasliševalec skozi vse mogoče policijske preizkušnje je bil Zdenko Roter, veliki udbovec, poznejši svetovalec kdovečesa prvemu predsedniku demokratične Slovenije Milanu Kučanu. Ena prvih obsodb ga je pripeljala, bogoslovca, na delovišče v periferiji Ljubljane, v Litostroj. Bralec z grozo zve, da je to paradno podjetje slovenskega socializma nastalo na suženjskem delu, in to mnogih slovenskih duhovnikov. Iz Litostroja je sledilo drugo taborišče v Tacnu, nekaj kilometrov severneje, toda s tem se njegova odisejada ni končala. Sledila je nova aretacija, ki se je končala z znanim montiranim procesom proti skupini primorskih duhovnikov v Tolminu.

Leta 1996, v demokraciji, je vrhovno sodišče razveljavilo tisto juridično farso, ki je obsodila mnogo duhovnikov na težke desetletne zaporne kazni. Med kaznjenci je bil seveda brez pravega vzroka tudi že močno preizkušeni, a neomajen v svoji veri v Boga Stanko Sivec, ki je končal kot vojak v edinici v Vojvodini. Po tem, kako opisuje doživetje tiste brezmejne ravnine pod nočnimi zvezdami, je čutiti v njem nekaj umetniške žilice, čeprav je njegovo pisanje povsem preprosto, brez literarne ambicije. Tudi tam je ohranil z molitvijo rožnega venca svojo vero in svoj poklic. Ob vrnitvi na teološko fakulteto, kjer ga je srečen sprejel škof Vovk, sledi še zadnji pogovor z Rotarjem, udbovcem njegovega življenja. »Vi ne boste nikoli duhovnik!« je vzkliknil ta. Sivec pa: »Če bo to božja volja.« Udbovec je vzkipel od besa, a Sivec je mirno ponovil svoj stavek. In čez pol leta je bil posvečen v diakona in pozneje v duhovnika in je kot duhovnik deloval v vrsti goriških župnij, tja do zadnje, Prvačine, kjer se je zdaj upokoljil.

Vse čestitke goriški Mohorjevi družbi, da je v svoj program vzela knjigo, mimo katere ne bo mogel niti zgodovinar, kaj šele kristjan, ki bo hotel videti, kaj je bilo z njegovo vero pod nekim režimom, ki se je vojakom v Vojvodini predstavljal kot najboljši na svetu.